

Kaupunginhallitus	§ 263	24.10.2016
Kaupunginhallitus	§ 271	31.10.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 58	07.11.2016

Sosiaali- ja terveysministeriö

VIITE: STM068:00/2015

Hallituksen esitysluonnokset eduskunnalle maakuntauudistukseksi, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi ja sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi / Jämsän kaupungin lausunto

3050/00.04.00/2016

Khall 24.10.2016 § 263

Valmistelija: kaupunginjohtaja, puh. 020 638 2001, sosiaali- ja terveysjohtaja, puh. 020 638 3295 ja talous- ja suunnittelupäällikkö, puh. 020 638 3651.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja siihen liittyvää maakuntahallinnon perustamista valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön ja valtionvarainministeriön yhteisessä hankkeessa. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö pyytävät 31.8.2016 useilta tahoilta mm. kunnilta lausunnot luonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Lausuttavana on nyt seuraavat lakiluonnokset:

- Maakuntalaki
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä
- Laki maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaannpanosta.
- Maakuntien rahoituslaki
- Maakuntajakolaki
- Laki sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta.

Lisäksi em. lakiluonnokset aiheuttavat muutoksia ainakin yli 20 muuhun lakiin, joista on tehty myös erikseen esitykset.

Laissa maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaannpanosta määrätään mm. mihin maakuntaan kukin kunta kuuluu. Voimaannpanolain 5 §:ssä on esitetty, että Jämsä ja Kuhmoinen kuuluvat Keski-Suomen maakuntaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö pyysivät 19.11.2015 lausuntoa ja kannanottoja Suomeen muodostettavista itsehallintoalueista, itsehallintoalueiden tehtävistä ja sote-uudistuksesta. Kaupunginhallitus vastasi asiasta esitettyihin kysymyksiin 1.2.2016 (§ 24). Kaupunginvaltuusto otti 8.2.2016 (§ 10) kantaa, mihin maakuntaan Jämsän pitäisi kuulua. Valtuusto päätti tuolloin niukalla äänestyspäätöksellä, että Jämsän tulisi kuulua Pirkanmaan maakuntaan.

Kaupunginhallitus	§ 263	24.10.2016
Kaupunginhallitus	§ 271	31.10.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 58	07.11.2016

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja maakuntauudistus

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman sekä hallituksen tekemien linjausten mukaan Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja maakuntauudistus. Suomeen perustetaan 18 maakuntaa, joilla on omat vaalit ja valtuustot. Vuoden 2019 alusta alkaen maakunnat järjestävät kaikki alueensa sosiaali- ja terveystalvet eli maakunnilla on vastuu siitä, että väestö saa lain mukaiset sosiaali- ja terveystalvet. Maakunnille kootaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi myös muita tehtäviä: työ- ja elinkeinopalvelut sekä aluekehittäminen, ympäristöterveydenhuolto, liikennejärjestelmäsuunnittelu, maaseudun kehittäminen ja pelastustoimi. Valtio rahoittaa maakuntien toiminnan, eli jatkossa kunnilla ei ole enää vastuuta sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisestä tai rahoituksesta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu maakunnille

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavalla lailla siirrettiisiin kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu perustettaville maakunnille. Poikkeuksena tästä olisi kuitenkin ensihoito, jonka järjestämisvastuu siirtyisi yliopistosairaalaa ylläpitäville viidelle maakunnalle. Lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen jäisi kuntien tehtäväksi, minkä lisäksi maakuntien pitäisi myös omassa toiminnassaan huolehtia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon alueellisen yhteistyön ja tarkoituksenmukaisen palvelurakenteen varmistamiseksi muodostettaisiin viisi yhteistyöaluetta. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laatisivat nelivuositain yhteistyösuunnitelman. Maakuntien toiminnassa palvelujen järjestäminen ja tuottaminen erotettaisiin toisistaan. Palvelujen tuottamiseksi jokaiseen maakuntaan perustettaisiin julkisoikeudellinen maakunnan palvelulaitos. Sen vastuulla olisi merkittävää julkista valtaa sisältävien palvelujen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon erityispalvelujen tuottaminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotantoa monipuolistetaan siten, että maakunnan omilla sekä yksityisillä ja kolmannen sektorin palvelun tuottajilla on tasapuoliset toimintaedellytykset tuottaa kaikkia markkinoilla olevia palveluja. Tähän liittyen erikseen valmistellaan asiakkaan valinnanvapautta koskeva lainsäädäntö.

Valtion mahdollisuutta ohjata maakuntien vastuulle kuuluvaa sosiaali- ja terveydenhuoltoa ehdotetaan samalla vahvistettavaksi. Valtioneuvosto vahvistaisi joka neljäs vuosi strategiset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollolle. Maakuntien pitäisi ottaa tavoitteet huomioon omassa toiminnassaan ja myös yhteistyösopimusten valmistelussa.

Kaupunginhallitus	§ 263	24.10.2016
Kaupunginhallitus	§ 271	31.10.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 58	07.11.2016

Maakuntien toiminnan rahoitus

Maakuntien toiminta rahoitetaan pääosin valtion rahoituksella ja osaksi palvelujen käyttäjiltä perittävillä asiakasmaksuilla. Rahoituksesta säädettäisiin maakunnan rahoituslailla. Rahoitus määräytyisi laskennallisesti osin maakunnan asukasluvun ja osin palvelujen tarpeen ja olosuhdetekijöiden perusteella. Valtion rahoitus olisi maakunnille yleiskatteellista.

Rahoitusvastuun siirtyessä kunnilta valtiolle, on valtion tuloja lisättävä ja kuntien tuloja vastaavasti vähennettävä niiltä pois siirtyvän rahoitusvastuun verran. Jotta kokonaisveroaste ei kasvaisi, veloitetaan kunnat alentamaan kunnallisveroa. Kunnallisveron vähennys olisi 12,3 prosenttiyksikköä kaikissa kunnissa. Myös kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta alennettaisiin ja valtion osuutta vastaavasti kasvatettaisiin. Verotusta koskevat muutokset toteutetaan verovelvollisten kannalta mahdollisimman neutraalisti.

Henkilöstön, omaisuuden ja tukipalvelujen asema uudistuksessa

Kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluksessa oleva henkilöstö siirtyy ehdotuksen mukaan maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Sairaanhoidopiirien ja kehitysvammaisten erityishuoltopiirien kuntayhtymät ja maakuntien liitot sekä niiden omaisuus, vastuut ja veloitteet siirtyvät maakunnille. Lisäksi kunnista siirtyisi maakunnille sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämiseen liittyvä irtain omaisuus. Omaisuussiirroista ei suoritettaisi korvausta kunnille eikä kuntayhtymille.

Maakunnille perustetaan neljä valtakunnallista palvelukeskusta. Ne vastaavat maakuntien toimitilapalveluista, henkilöstö- ja taloushallinnosta, hankinnoista sekä tietohallinto- ja tietojärjestelmäpalveluista.

Asiakkaan valinnanvapautta koskeva lainsäädäntö

Uudistukseen liittyen valmistellaan erikseen asiakkaan valinnanvapautta koskeva lainsäädäntö sekä osana maakuntauudistusta muut maakuntien tehtäväksi siirtyvät ja säädettävät tehtävät. Niistä aiheutuvat muutostarpeet nyt ehdotettaviin lakeihin otetaan huomioon asianomaisten lakiesitysten yhteydessä. Valinnanvapautta ja monikanavaisen rahoituksen yksinkertaistamista koskeva hallituksen esitysluonnos toimitetaan lausunnoille loppuvuodesta.

Valtion aluehallinnon sekä kuntien ja kuntayhtymien muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirtoa koskeva hallituksen esitysluonnos toimitetaan erikseen lausunnoille keväällä 2017.

Kaupunginhallitus	§ 263	24.10.2016
Kaupunginhallitus	§ 271	31.10.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 58	07.11.2016

Kuntiin jäävien peruspalvelujen rahoitus

Kuntiin jäljelle jäävien peruspalvelujen osalta on tarkoitus säätää uusi kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä. Muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirrosta maakunnille sekä rahoituksesta valmistellaan erillinen hallituksen esitys.

Lausuntopyyntöön vastaaminen

Lausuntopyyntöön vastataan sähköisellä kyselyllä, jossa on kohdenettuja kysymyksiä 45 kpl. Vastauksia on mahdollista myös perustella ja kommentoida vapaamuotoisesti.

Lausuntopyyntöön materiaalit löytyvät Internet-osoitteesta:
<http://alueuudistus.fi/hallituksen-esitysluonnos-31-8-2016>.

Uudistuksen voimaanpanolaki sisältää säännökset maakuntajaosta. Mikäli kunta päättää esittää kunnan kuulumista voimaanpanolain 5 §:n mukaisesta maakuntajaosta poikkeavaan maakuntaan, päätöksestä tulee toimittaa kunnanvaltuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön.

Lausunnot on toimitettava sosiaali- ja terveysministeriöön 9.11.2016 klo 16.15 mennessä. Annetut vastaukset ovat julkisia.

Kokouksessa esitellään sote- ja maakuntauudistusta sekä virkamiestyönä valmisteltua lausuntoa ja vastauksia esitettyihin kysymyksiin.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus käy keskustelua Jämsän kaupungin lausunnosta koskien hallituksen esitysluonnosta eduskunnalle maakuntauudistukseksi, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi ja sosiaali- ja terveystalouden tuottamiseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi.

Kaupunginjohtajan esitys lausunnoksi tuodaan kaupunginhallituksen 31.10.2016 pidettävään kokoukseen.

Päätös

Keskustelun kuluessa kaupunginjohtaja teki seuraavan sisältöisen muutetun päätösehdotuksen:

Kaupunginhallitus käy keskustelua Jämsän kaupungin lausunnoista, koskien hallituksen esitysluonnosta eduskunnalle maakuntauudistukseksi, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi ja sosiaali- ja terveystalouden tuottamiseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi.

Kaupunginhallitus	§ 263	24.10.2016
Kaupunginhallitus	§ 271	31.10.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 58	07.11.2016

Kaupunginjohtajan esitys lausunnoiksi tuodaan kaupunginhallitukseen 31.10.2016 pidettävään kokoukseen. Lausunnon sosiaali- ja terveystalouden tuottamiseksi antaa kaupunginhallitus, muilta osin asia menee kaupunginvaltuuston käsittelyyn.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan kokouksessa tekemän muutetun päätösehdotuksen.

Khall 31.10.2016 § 271

Valmistelutyö on jatkunut ja lausuntoja on täydennetty. Lisäksi sosiaali- ja terveystaloutta on kokouksessaan 26.10. keskustellut lausunnoista. Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämismuutokset ovat kunnan näkökulmasta merkittäviä uudistuksia esimerkiksi kuntien itsehallinnon kannalta, jonka vuoksi valtuusto päättää lausunnosta.

Sosiaali- ja terveystalouden tuottamista koskeva laki määrittelee mm. palvelujen tuottajilta vaadittavia edellytyksiä sekä palveluja valvovien viranomaisten tehtäviä. Tällä lausunnolla ei ole suoranaisia yksittäiseen kuntaan kohdistuvia vaikutuksia. Lausunnon antamisesta päättää kaupunginhallitus.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus

1. esittää valtuustolle hyväksyttäväksi liitteenä olevan lausunnon maakuntamuutukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämismuutukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi
2. hyväksyy liitteenä olevan lausunnon sosiaali- ja terveystalouden tuottamiseksi sekä siihen liittyväksi laiksi ja vie sen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.
3. esittää valtuustolle, että Jämsän kaupungin tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:n mukaisesta maakuntajäsenestä poikkeavasti Pirkanmaan maakuntaan.

Päätös

Keskustelun kuluessa Mika Kyrö esitti Sirkka Hirvelän kannattamana, että lausunnon kohtaan 17) vastataan a) (ehdotettu maakunta, Keski-Suomi) ja kohta 18) poistetaan.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi, että Mika Kyrön esitystä on kannatettu, joten siitä on äänestettävä.

Suoritetussa kädennostoäänestyksessä kaupunginjohtajan ehdotusta kannatti 3 jäsentä (Putkonen, Järvenpää, Alanen) ja Mika Kyrön esitystä kannatti 4 jäsentä (Sahala, Rantanen, Kyrö, Hirvelä).

Kaupunginhallitus	§ 263	24.10.2016
Kaupunginhallitus	§ 271	31.10.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 58	07.11.2016

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallitus on hyväksynyt Mika Kyron esityksen äänin 3-4.

Merkittiin, että Esko Järvenpää ja Aira Putkonen jättivät eriävän mielipiteen päätöksen johdosta.

Kvalt 07.11.2016 § 58

Päätös

Keskustelun alussa puheenjohtaja totesi, että ensin kuullaan ryhmäpuheenvuorot ja sen jälkeen käsitellään lausunnon kohdat erikseen alaotsikoiden mukaisessa järjestyksessä.

Ryhmäpuheenvuorot pitivät SDP, Keskusta, Perussuomalaiset ja sitoutumattomat, Kokoomus ja KD, Uusi Jämsä, Vasemmisto ja Vihreät.

Perussuomalaisten ja sitoutumattomien ryhmäpuheenvuorossa esitettiin, että lausunnon kohtaan 17 Ei ja kohtaan 18 Pirkanmaa sekä erikseen kohtaan kaupunginhallituksen kokouksessa esitetyt perustelut.

Kokoomuksen ja KD:n valtuustoryhmä esitti, että lausunnon kohtaan 17 vastataan Ei ja kohtaan 18 Pirkanmaa sekä kohtaan 18 liitetään valtuustolle erikseen jaetut kaupunginhallituksen kokouksessa esitetyt kirjalliset perustelut, jotka ovat pöytäkirjan liitteenä.

Lausunnon yksityiskohtainen käsittely:

Kohdat 1-3:

Arja Paakkanen esitti että valinnan vapautta ei tule laajentaa nykyisestä, yhtiöittämisvelvoitteita ei tulisi säätää julkisiin palveluihin ja että maakunnille tulee antaa verotusoikeus.

Puheenjohtaja päätti keskustelun kohtien 1-3 osalta ja totesi, että Arja Paakkasen esitystä ei ole kannatettu, joten se raukeaa.

Kohdat 4-9 kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti.

Kohdat 10-16 kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti.

Kohdat 17-18:

Arja Paakkanen esitti, että kohdan 17 kyllä -vastauksen avotilaan tulisi kirjoittaa perusteluiksi hänen esittämänsä perusteet, jotka ovat pöytäkirjan liitteenä.

Kaupunginhallitus	§ 263	24.10.2016
Kaupunginhallitus	§ 271	31.10.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 58	07.11.2016

Puheenjohtaja totesi, että Perussuomalaisten ja sitoutumattomien sekä Kokoomuksen ja Kristillisdemokraattien ryhmäpuheenvuoroissa esitettiin kohtaan 17 merkittäväksi EI ja kohtaan 18 Pirkanmaa ja kaupunginhallituksen kokouksessa esillä olleet valtuutetuille erikseen jaetut perustelut.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi, että Arja Paakkasen esitystä ei ole kannatettu, joten se raukeaa

Edelleen puheenjohtaja totesi, että oli tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeavat esitykset, joten niistä tulee äänestää. Puheenjohtaja hyväksytti valtuustolla seuraavan sisältöisen äänestysesityksen; ne, jotka kannattavat kohdan 17 kaupunginhallituksen ehdotuksen hyväksymistä äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat kohtaan merkittäväksi EI äänestävät "ei".

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 18 "jaa" ääntä ja 25 "ei" ääntä.

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuusto on äänin 18-25 hyväksynyt lausunnon kohtaan 17 merkittäväksi EI.

Edelleen puheenjohtaja hyväksytti valtuustolla seuraavan sisältöisen äänestysesityksen; ne, jotka kannattavat kohdan 18 hyväksymistä kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat kohtaan merkittäväksi Pirkanmaa ja erikseen valtuutetuille jaetun, kaupunginhallituksen kokouksessa esillä olleen perustelutekstin äänestävät "ei".

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 13 "jaa" ääntä, 27 "ei" ääntä ja tyhjää äänesti 3.

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuusto on äänin 13-27 hyväksynyt lausunnon kohtaan 18 Pirkanmaa ja perustelut.

Kohdat 19-25 kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti.

Kohdat 26-30 kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti.

Kohdat 31-40 kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti.

Kohdat 41-45 kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti.

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuusto on hyväksynyt lausunnon kokouksessa kohtiin 17 ja 18 tekemillään muutoksilla.

Kaupunginhallitus	§ 263	24.10.2016
Kaupunginhallitus	§ 271	31.10.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 58	07.11.2016

Merkittiin, että Sirkka Hirvelä, Mika Kyrö, Matti Similä, Merja Lahtinen, Markku Sipilä ja Leenä Pärnäjärvi jättivät kirjallisen eriävän mielipiteen lausunnon kohtiin 17 ja 18.

Merkittiin, että Tuula Peltonen jätti kirjallisen eriävän mielipiteen lausunnon kohtaan 17: Jämsän tulee kuulua Keski-Suomeen.

Merkittiin, että Arja Paakkanen jätti kirjallisen eriävän mielipiteen päätöksen johdosta.

Otteen oikeaksi todistaa

Jämsässä 9.11.2016

Riitta Kuisma
hallintosihteeri